

°УДК 338.48: 004

Горин Г. В., провідний інженер

ДУ «РД ім. М. І. Долишнього НАН України», м. Львів

ШЛЯХ АКТИВІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ ЧЕРЕЗ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ БАЗ ДАНИХ

Досліджено поняття інформація та інформаційної бази зокрема. На основі проведеного аналізу визначено основні принципи та критерії їх формування та запропоновані шляхи покращення для розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону. Окреслено цілі, завдання інвестиційного паспорту як одного з видів інформації.

Ключові слова: рекреаційно-туристичний потенціал, інвестиційна привабливість, регіон, інформація, інформаційна база даних, законодавча база, інвестиційний паспорт, критерії, види інформації.

Норун Н.

THE WAYS OF ACTIVATION OF RECREATION AND TOURISM POTENTIAL AND INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGION THROUGH FORMATION OF INFORMATION DATABASES

The concept of a database and information base is investigated. The role, functions and principles of information base of recreational and tourism potential and investment attractiveness of the region are opened. Based on analysis of the latest research information database should be organized according to the following principles: innovation, relevance, consistency and functionality, reliability, adequacy of changes in the information space, convenience and ease of use, ensuring equal access for all objects of each level of complexity.

The essence of the concept of «information database recreation and tourism potential and investment attractiveness of the region» are outlined and considered the following criteria: «economic category», which is within its functions, is responsible for providing information to the central and local authorities and aims at implementing economic policy region and state on the use of recreation and tourism potential and increase the investment attractiveness of the region; as a «key resource monitoring system of recreation and tourism potential and investment attractiveness of the region», without which its formation, functioning and implementation of monitoring, evaluation and control; a «process» information delivery and favorable conditions of access to it; as «product» on the market of Information Ambassador; as «a component of information provision».

In forming an information database recreation and tourism potential and investment attractiveness of the region is important to determine the categories of information classification of data and their sources.

From the context information law distinguishes two categories of information such as the status of official information and status documented or publicly announced information that can be used in the monitoring, evaluation and monitoring of recreation and tourism potential and investment attractiveness of the region. In foreign scientific thought seeing different classification of information, business information, legal information, expert information, service information, specifications and software products.

The approach to the allocation of sources depending on the type of information needed for the evaluation of investment attractiveness of the recreation and tourism potential of the region.

For further information database of recreation and tourism potential and investment developed recreational and tourist passports region. Practical implementation of the proposals outlined will not only increase efficiency information database, but will become the basis for substantiation of policies recreation and tourism activities in the region and strengthen its recreation and tourism potential.

Key words: recreation and tourism potential, investment attractiveness, region information, information database, legislation, investment passport, criteria and types of information.

Горин Г. В.

ПУТИ АКТИВИЗАЦИИ РЕКРЕАЦИОННО-ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА И ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ РЕГИОНА ЧЕРЕЗ ФОРМИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ БАЗ ДАННЫХ

Исследовано понятие информация и информационной базы в частности. На основе проведенного анализа определены основные принципы и критерии их формирования и предложены пути улучшения для развития рекреационно-турис-

тического потенціала и инвестиционной привлекательности региона. Определены цели, задачи инвестиционного паспорта как одного из видов информации.

Ключевые слова: рекреационно-туристический потенциал, инвестиционная привлекательность, регион, информация, информационная база данных, законодательная база, инвестиционный паспорт, критерии, виды информации.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Активізація всебічного використання інформації як джерела, що забезпечує прискорення інновацій у сферах економіки, на сучасному етапі розглядається як першооснова регіонального розвитку. Особливе місце в цих умовах приділяється інформаційній базі даних як носія для покращення використання рекреаційно-туристичного потенціалу регіону.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблематикою, пов'язаною з питань інформаційного забезпечення економічного розвитку регіону займалися вітчизняні і зарубіжні вчені-економісти В. М. Геєць [2], Б. М. Данилишин [3], М. І. Долішній [4]. Вивченню ролі інформації в управлінні регіональним розвитком присвячені праці М. М. Біль [1], Є. Е. Матвеева [5] та ін. Проблеми використання статистичної інформації розглядалися у працях О. Г. Осауленка, С. О. Матковського, Я. О. Побурка. Однак ґрунтовний аналіз праць цих авторів свідчить, що ця тема є надзвичайно актуальною та потребує подальшого дослідження.

Цілі статті. Метою статті є формування інформаційної бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону та шляхи його покращення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У матеріалах вільної енциклопедії зміст поняття «база даних» розкривається, як «сукупність даних в інформаційних системах, організованих відповідно до концепції, яка описує характеристику цих даних і взаємозв'язки між їх елементами» [4]; у Оксфордському словнику «Інформаційні технології» – це «збір даних організованих відповідно до концептуальної структури, яка описує характеристики цих даних і відносини між їх відповідними суб'єктами, що підтримують один або кілька областей застосування» [5]. Дещо інше

тлумачення змісту цього поняття викладено економічною енциклопедією [4, с. 102], в якій зазначено, що вона відображається за допомогою цифр, фактів, відомостей та інших даних суспільно-економічних явищ і процесів, які відбуваються в державі, а тому є водночас результатом розвитку економічної науки і невід'ємною складовою та вихідною її базою.

Інформаційна база даних повинна організовуватись згідно таких принципів: інноваційності, адаптивності до єдиного світового інформаційного простору, релевантності, системності та функціональності, надійності, адекватності змінам в інформаційному просторі, зручності та простоти використання, забезпечення рівності доступу для всіх суб'єктів кожного рівня, комплексності [3, с. 63]. Для прикладу, інформаційна база даних Євростату характеризується принципами своєчасності, пунктуальності, доступності і ясності представлення інформації.

Роль формування інформаційних баз даних у нашому дослідженні полягає у:

- забезпеченні надання актуальної, достовірної і повної інформації щодо питань рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону органам місцевого самоврядування, бізнесу, фінансовим організаціям та інститутам громадянського суспільства;

- стимулюванні розвитку тих інформаційних баз даних, які сприяли б конструктивній співпраці вітчизняних та зарубіжних інвесторів з метою подальшого розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу регіону, особливо перспективних територій.

Інформаційні бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу регіону і інвестиційної привабливості призначені для:

- забезпечення інформацією про рекреаційно-туристичний потенціал регіону виконавчих органів влади, установ й організацій на субрегіональному, регіональному і національному рівнях;

- забезпечення інформацією учасників (фізичних та юридичних осіб) інвестиційної і рекреаційно-туристичної сфер;

- забезпечення інформацією системи моніторингу рекреаційно-туристичного потенціалу регіону і інвестиційної привабливості;

- забезпечення розвитку туризму і рекреації регіону;

– сприяння створенню та впровадженню інновацій у рекреаційно-туристичній сфері;

– удосконалення організації інформаційної бази даних органів статистики і регіональних систем інформаційного забезпечення.

З огляду на вищенаведене, сутність поняття «інформаційні бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу і інвестиційної привабливості регіону» доцільно розглядати за такими критеріями:

по-перше, як «економічну категорію», яка у межах своїх функцій відповідає за забезпечення інформацією центральних і місцевих органів виконавчої влади, та спрямована на реалізацію економічної політикою регіону і держави стосовно використання рекреаційно-туристичного потенціалу та підвищення інвестиційної привабливості регіону;

- по-друге, як «ключовий ресурс у системі моніторингу РТП і ІІІ регіону», без якої неможливе його формування, функціонування та здійснення спостереження, оцінювання і контролю;

- по-третє, як «процес» постачання інформації та створення сприятливих умов доступу до неї;

- по-четверте, як «товар», представлений на ринку інформаційних послуг;

- по-п'яте, як «компонента інформаційного забезпечення».

Відповідно, поняття «інформаційна база рекреаційно-туристичного потенціалу і інвестиційної привабливості регіону» можна розглядати як цілісну динамічну компоненту інформаційного забезпечення, яка містить широкий об'єм інформації з науково-методичних, правових, статистичних, аналітичних даних та різноманітних процесів, котрі є характерними для учасників та різних категорій користувачів у рекреаційно-туристичній сфері з метою підвищення інвестиційної привабливості рекреаційно-туристичного потенціалу регіону.

При формуванні інформаційної бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу і інвестиційної привабливості регіону важливим є визначення категорій інформації, класифікації видів інформації і їх джерел.

Інформацію в сучасній економічній науці та управлінській практиці застосовують у значенні:

1) події, повідомлення про щось [1];

- 2) повідомлення, що пов'язані з процесом управління;
- 3) сигнали, які мають синтаксичні, семантичні і прагматичні характеристики;
- 4) передача, відображення різноманітності в окремих процесах і об'єктах.

У Законі України «Про інформацію» поняття «інформація» визначено «як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому середовищі» [6].

Дещо інший зміст цього поняття викладено Законом України «Про науково-технічну інформацію», в якому інформації розуміється «як правова база для одержання і використання науково-технічної інформації, якою є документовані або публічно оголошені відомості про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності» [7].

Із контексту інформаційного законодавства виокремлюються наступні категорії інформації, які можна використовувати в процесі спостереження, оцінювання і контролю рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону.

У зарубіжній науковій думці спостерігаємо різні класифікації видів інформації: ділова інформація, юридична інформація, інформація для фахівців, сервісна інформація, технічні та програмні продукти.

Джерело інформації залежить від виду самої інформації. Систематизація джерел інформації дає змогу провести комплексний аналіз поточного стану та тенденцій розвитку та зміцнення рекреаційно-туристичного потенціалу, підвищення конкурентоспроможності рекреації і туризму в регіоні, а також визначити значення діяльності для соціально-економічного розвитку відповідної території. Така інформація повинна виступати основою для розроблення механізмів, концепцій, стратегій і програм розвитку рекреаційно-туристичної діяльності в регіоні та відображати ефективність реалізованих (повністю чи частково) управлінських рішень через виявлення тенденцій розвитку діяльності.

Іншим важливим моментом у формуванні інформаційної бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу та інвестиційної привабливості регіону є інвестиційний і рекреаційно-туристичний паспорти регіону. Таким прикладом може бути розроблений С. О. Іщук, Кушнірчук-Ставнічою О. М., Горин Г. В. «Інвестиційний паспорт Яворівського району Львівської області». У інвестиційному паспорті наведено адміністративно-територіальний поділ району. Представлено природно-ресурсний, виробничо-господарський і трудовий потенціал району, а саме: географічне розташування; природно-ресурсний потенціал; транспортна інфраструктура; мережі електропостачання, газифікація та водопостачання; виробничо-господарський потенціал; трудовий потенціал. Проведено рейтингову оцінку району за показниками соціально-економічного розвитку. Запропоновано інвестиційні пропозиції в районі. Окреслено законодавчо-нормативну базу регулювання інвестиційної діяльності.

Інвестиційний та туристичний паспорти мають стати невід'ємною частиною інформаційної бази даних рекреаційно-туристичного потенціалу і інвестиційної привабливості регіону, оскільки вони є важливим інформаційним ресурсом і можуть використовуватися з метою стимулювання залучення інвестицій, економічного розвитку регіону.

Висновки. Практичне втілення окреслених пропозицій сприятиме не лише підвищенню ефективності використання інформаційної бази даних, але й стане підґрунтям при обґрунтуванні політики розвитку рекреаційно-туристичної діяльності в регіоні та зміцнення її рекреаційно-туристичного потенціалу.

1. Біль М. М. Механізм державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні : теоретико-прикладний аспект / М. М. Біль; наук. ред. д.е.н. О. П. Крайник. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 228 с.
2. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Х. : Константа, 2006. – 272 с.
3. Данилишин Б. М. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка України / Б. М. Данилишин, Д. Д. Клиновий, Т. В. Пепа / за наук. ред. Б. М. Данилишина. – Ніжин : ТОВ «Аспект-Поліграф», 2007. – 184 с.
4. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть : нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наук. думка, 2006. – 512 с.
5. Матвеев Є. Е. Організація регіональних систем інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.

екон. наук : спец. 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка / Є. Е. Матвеев. – Львів. – 2005. – 21 с.

6. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).
7. «Про науково-технічну інформацію» : Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http:// zakon.rada.gov.ua>.
8. Сабадирьова А. Л. Організаційні основи інформаційної системи оцінки потенціалу промислового підприємства / А. Л. Сабадирьова / Вісник Хмельницького національного університету. – 1010. – №5. – Т. 4. – С. 303–307.